

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tyrocinium Theologicum

Francolini, Baldassare

Herbipoli, 1710

Pars V. De Theologia Morali.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39295

Divis. §. Item ea. hoc est, In Institutionibus Justiniani. Titulo de rerum divisione. §. Item ea. Sed redeamus ad Institutum nostrum.

TYROCINII THEOLOGICI

PARS V.

In qua agitur de Theologia Morali.

I.

Acultati Canonicae affinis est & contermina Theologia Moralis; Quin hæc sine illa perfecta & absoluta esse non potest. Magna enim pars obligationum, quibus Fideles arctantur, ex Legibus Ecclesiasticis confurgit. Has ergo callere necesse est, qui humanas omnes obligationes (quod est officium Theologi morales) expendit. Hinc autem intelligis, qui sint hujus Theologiae Tractatus. Cum enim omnis

nis

nis obligatio à Lege descendat, quæ per dictamen conscientiæ proponi debet, ac violari graviter aut leviter potest; cùmque omnis obligatio ad aliquam virtutem pertineat, ex cuius defectu fit homo vitiosus; sequitur, quòd hæc Theologia agat de prædictis omnibus, ordine tamen vario; pro varietate Doctorum.

2. Probatissimi ex illis hunc ordinem servant. Agunt 1. de Conscientia, scilicet rectâ & erroneâ, probabili, dubia, & scrupulosa; 2. de peccatis & de conditionibus ad peccandum requisitis, vel ab eo excusantibus, ac proinde de voluntario, de libero, de metu justo & injusto; gravi & levi; de ignorantia antecedente, comitante, consequente; excusante, non excusante; de peccato mortali, veniali, personali, originali. 3. De Legibus in genere, earumque causis, & effectibus; de legibus in specie, ut de lege pœnali; de lege non scripta, seu consuetudine, de lege concedente privi-

L 5

leg

legium, adeoque de Privilegio. Inde de cessatione, interpretatione, ac dispensatione legum. 4. de Fide, ejusque obligatione, de infidelitate, hæresi, Apostasia, poenis spiritualibus ac temporalibus hæreticorum. 5. De virtute Spei, ejusque contrariis vitiis, præsumptione, desperatione, &c. 6. De charitate in Deum & proximum, ejusque effectibus seu actibus, ut de eleemosyna, correctione fraterna, &c. ac de vitiis ei contrariis, odio, invidia, discordia, schismate, bello injusto, rixa, duello, scandalo. 7. De Religione, ejusque actibus, nempe de oratione, de Horis Canonicis, de adoratione, de Sacrificio, de observatione festorum, de Primitiis, de oblationibus, de reverentia debita locis & personis sacris, eorumque immunitate; de beneficiis Ecclesiasticis, de eorum provisione, acquisitione, collatione, oneribus, utilitatibus, vacatione, amissione, divisione, extinctione, erectione, unione. De Ju-
ramen-

ramento & voto, eorúmque obligatione, relaxatione, irritatione, commutatione. De adjuratione. De Statu Religioso, ejúsque susceptione, professione, relaxatione, privilegiis. Rursum de vitiis Religioni oppositis, idolatria, superstitione, divinatione, vana observantia, maleficio, tentatione Dei, blasphemia, sacrilegio, simonia. 8. De Ritibus seu signis maximè religiosis, præcipuísque nostræ Religionis characteribus, nempe de Sacramentis in genere & in specie; & præsertim de Sacrosancta Eucharistia, de Sacramento Pœnitentiæ, de suffragiis, Indulgentiis, Jubilæo, & Bulla Cruciata; de Censuris, de Sacramento Ordinis, irregularitate, depositione, degradatione; ac demùm de Sacramento Matrimonii, ejúsque impedimentis, horúmque dispensatione. 9. De Prudentia, Fortitudine, ac temperantia, ubi de Abstinentia, Jejunio, Sobrietate, Castitate, Virginitate, Humilitate, Studiositate, Mansuetudine,

dine, Clementia, Modestia, vitiisque oppositis, nempe gula, ebrietate, luxuria, superbia, præsumptione, vana gloria, ambitione, vilitate, seu nimia sui abjectione, curiositate, ira, crudelitate, immodestia in cultu, ornatuque. 10. De Justitia in genere, de Jure, dominio, usufructu, usu, habitatione, emphytheusi, feudo, servitute, possessione, præscriptione. 11. De Justitia commutativa in pactis & contractibus, ubi de contractibus in genere. 12. De contractibus in specie, de promissione, donatione, commodato, deposito, mutuo, (ubi de usura) emptione, censu, cambio, &c.

3. Hi sunt Theologiæ Moralis Tractatus, quos aut universos, aut plerosque, aut aliquos apud innumeros Scriptores reperies; non omnes tamen legendos, multò minùs audientes, probandosque. Neque enim desunt, qui non satis cautè scripserunt, quique in definiendis legum, virtutumque obligationibus aut laxiores

xiores fuere aut rigidiores. Utro-
rumque excessus castigavere Pontifi-
ces, dum eorum libros vel propo-
sitiones damnarunt, quas certe propo-
sitiones, quia sæpissimè in libris etiam
non damnatis reperies, nòsse debes
omninò, ne venenum incautus bibas
ipse, aliisque non sine gravi ipsorum,
tuoque damno propines. Has autem
damnatas propositiones apud multos,
qui eas collegere, reperies.

Disc. Reperiam quidem: Sed quan-
do alia multa afferre non recusasti, ut
quæ sunt scitu magis utilia, vel neces-
saria, haberem in isto Tyrocinio col-
lecta; has etiam, ut spero, Propositio-
nes afferre non gravaberis.

4. *Mag.* In hoc etiam tibi morem
geram.

Propositiones damnatae ab Alexandro VII.

Anno 1665.

1. Homo nullo unquam vitæ suæ
tempore tenetur elicere actum Fidei,
Spei, & Charitatis, ex vi præcepto-
rum Divinorum, ad eas virtutes per-
tinentium.

2. *Vix*

2. Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare, ne timiditatis notam apud alios incurrat.

3. Sententia afferens, Bullam Cænæ solum prohibere absolutionem hæresis, aliorumque criminum, quando publica sunt, & id non derogare facultati Tridentini, in qua de occultis criminibus sermo est, anno 1629. 18. Julii in Consistorio Sacræ Congregationis Eminentiss. Cardinalium visa, & tolerata est.

4. Prælati Regulares possunt in foro conscientiæ absolvere quoscunque sæculares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione propter eam incurra.

5. Quamvis evidenter tibi constet, Petrum esse hæreticum, non teneris denunciare, si probare non possis.

6. Confessarius, qui in Sacramentali Confessione tribuit Pœnitenti chartam postea legendam, in qua ad Venerem incitat, non censetur sollicitasse in Confessione, ac proinde non est denunciandus.

7. Mo-

7. Modus evadendi obligationem denunciandæ sollicitationis est, si sollicitatus confiteatur cum sollicitante. Hic potest ipsum absolvere, absque onere denunciandi.

8. Duplicatum stipendium potest Sacerdos pro eadem missa licitè accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructûs, ipsimet celebranti correspondentem, idque post Decretum Urbani VIII.

9. Post Decretum Urbani potest Sacerdos, cui Missæ celebrandæ traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, aliâ parte stipendii sibi retentâ.

10. Non est contra justitiam pro pluribus Sacrificiis stipendium accipere, & sacrificium unum offerre, neque etiam est contra fidelitatem, etiamsi promittam promissione etiam juramento firmatâ danti stipendium, quod pro nullo alio offeram.

11. Peccata in Confessione omissa, seu oblita ob instans periculum
vitæ

vita, aut ob aliam causam non tene-
mur in sequenti Confessione expri-
mere.

12. Mendicantes possunt absolve-
re à casibus Episcopis reservatis non
obtentâ ad id Episcoporum faculta-
te.

13. Satisfacit Præcepto annuæ
Confessionis, qui confitetur Regula-
ri, Episcopo præsentato, sed ab eo
injustè reprobato.

14. Qui facit Confessionem vo-
luntariè nullam, satisfacit præcepto
Ecclesiæ.

15. Pœnitens propriâ auctoritate
substituere sibi alium potest qui loco
ipsius pœnitentiam adimpleat.

16. Qui Beneficium Curatum ha-
bent, possunt sibi eligere in Confessa-
rium simplicem Sacerdotem, non ap-
probatum ab Ordinario.

17. Est licitum Religioso, vel Cle-
rico Calumniatorem gravia crimina
de se, vel de sua Religione spargere
minantem, occidere, quando alius
mo-

modus defendendi non suppetit, uti suppetere non videtur, si calumniator sit paratus, vel ipsi Religioso, vel ejus Religioni publicè, & coram gravissimis viris prædicta impingere, nisi occidatur.

18. Licet interficere fallum accusatorem, falsos testes, ac etiam Judicem, à quo iniqua certè imminet sententia, si aliâ viâ non potest innocens damnum evitare.

19. Non peccat maritus occidens propriâ auctoritate uxorem in adulterio deprehensam.

20. Restitutio à Pio V. imposita Beneficiatis non recitantibus, non debetur in conscientia ante sententiam declaratoriam Judicis, eo quod sit Poena.

21. Habens Capellaniam collativam, aut quodvis aliud Beneficium Ecclesiasticum, si studio litterarum vacet, satisfacit suæ obligationi, si officium per alium recitet.

22. Non est contra Justitiam Beneficia

ficia Ecclesiastica non conferre gratis, quia collator conferens illa Beneficia Ecclesiastica, pecuniâ interveniente, non exigit illam pro collatione Beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebatur.

23. Frangens jejunium Ecclesiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu, vel inobedientiâ hoc faciat, puta quia non vult se subicere præcepto.

24. Mollities, Sodomia, & Bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infimæ, adeoque sufficit dicere in Confessione, se procurasse pollutionem.

25. Qui habuit copulam cum soluta, satisfacit Confessionis præcepto dicens, commisi cum soluta grave peccatum contra castitatem, non explicando copulam.

26. Quando litigantes habent pro se opiniones æquè probabiles, potest Judex pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius præ alio.

27. Si

27. Si liber sit alicujus Junioris, & moderni, debet opinio censerī probabilis, dum non constet, rejectam esse à Sede Apostolica tanquam improbabilem.

28. Populus non peccat, etiamsi absque ulla causa non recipiat legem à Principe promulgatam.

*Alia Propositiones ab eodem Alex.
damnata, anno 1666.*

29. In die jejunii qui sæpiùs modicum quid comedit etsi notabilem quantitatem in fine comederit, non frangit jejunium.

30. Omnes Officiales, qui in Republica corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione jejunii, nec debent se certificare, an labor sit compatibilis cum jejunio.

31. Excusantur absolute à præcepto jejunii omnes illi, qui iter agunt equitando, utcunque iter agant, etiamsi iter necessarium non sit, & etiamsi iter unius diei conficiant.

32. Non

32. Non est evidens, quòd consuetudo non comedendi ova, & lacticia, in Quadragesima obliget.

33. Restitutio fructuum ob omissionem Horarum suppleri potest per quascunque eleemosynas, quas antea Beneficiatus de fructibus sui beneficii fecerit.

34. In die Palmarum recitans Officium Paschale, satisfacit præcepto.

35. Unico Officio potest quis satisfacere duplici præcepto pro die præfenti & crastino.

36. Regulares possunt in foro conscientiae uti privilegiis suis, quæ sunt expressè revocata per Concilium Tridentinum.

37. Indulgentiæ concessæ Regularibus, & revocatæ à Paulo V. hodie sunt revalidatæ.

38. Mandatum Tridentini factum Sacerdoti sacrificanti ex necessitate cū peccato mortali confitendi quamprimùm, est consilium, non præceptum.

39. Illa

39. Illa particula *quamprimum* intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur.

40. Est probabilis opinio, quæ dicit esse tantum veniale, osculum habitum ob delectationem carnalem, & sensibilem, quæ ex osculo oritur, secluso periculo consensûs ulterioris, & pollutionis.

41. Non est obligandus concubinaris ad ejiciendam concubinam, si hæc nimis utilis esset ad oblectamentum concubinariî, vulgò *regalo*, dum deficiente illo nimis ægrè ageret vitam, & aliæ epulæ tædio magno concubinarium afficerent, & alia famula nimis difficile inveniretur.

42. Licitum est mutuanti aliquid ultra sortem exigere, si se obliget ad non repetendam sortem usque ad certum tempus.

43. Annuum legatum pro anima relictum non durat plusquam per decem annos.

44. Quoad forum conscientie reo
cor-

correcto, ejusque contumaciâ cessante, cessant censuræ.

45. Libri prohibiti, donec expurgentur, possunt retineri, usque dum adhibitâ diligentîâ corrigantur.

*Propositiones ab Innocentio XI. damnatæ
Anno 1679.*

1. Non est illicitum, in Sacramentis conferendis sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relictâ tutiore, nisi id vetet lex, conventio, aut periculum gravis damni incurrendi. Hinc sententiâ probabili tantum utendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis.

2. Probabiliter existimo, Judicem posse judicare juxta opinionem etiam minùs probabilem.

3. Generatim dum probabilitate si-
ve intrinsecâ, siue extrinsecâ, quantumvis tenui, modò à probabilitatis finibus non exeatur, confisi aliquid agimus, semper prudenter agimus.

4. Ab

4. Ab infidelitate excusabitur infidelis non credens, ductus opinione minùs probabili.

5. An peccet mortaliter, qui actum dilectionis Dei semel tantùm in vita eliceret, condemnare non audemus.

6. Probabile est, ne singulis quidem rigorosè quinquenniis per se obligare præceptum charitatis erga Deum.

7. Tunc solùm obligat, quando tenemur justificari, & non habemus aliam viam, quâ justificari possimus.

8. Comedere & bibere usque ad satietatem ob solam voluptatem, non est peccatum, modò non obsit valetudini, quia licitè potest appetitus naturalis suis actibus frui.

9. Opus conjugii ob solam voluptatem exercitum omni penitùs caret culpâ ac defectu veniali.

10. Non tenemur proximum diligere actu interno & formali.

11. Præcepto proximum diligendi satisfacere possumus per solos actus externos.

12. Vix

12. Vix in sæcularibus inuenies, etiam in Regibus superfluum statui, & ita vix aliquis tenetur ad eleemosynam, quando tenetur tantum ex superfluo statui.

13. Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alicujus tristari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & desiderare; non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.

14. Licitum est absoluto desiderio cupere mortem Patris, non quidem ut malum patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hæreditas.

15. Licitum est filio gaudere de parricidio parentis à se in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitias inde ex hæreditate consecutas.

16. Fides non censetur cadere sub præceptum speciale, & secundum se.

17. Satis est actum Fidei semel in vita elicere.

18. Si

18. Si à potestate publica quis interrogetur, fidem ingenuè confiteri, ut Deo & Fidei gloriosum consulo, tacere ut peccaminosum per se non damno.

19. Voluntas non potest efficere, ut assensus Fidei in se ipso sit magis firmus, quàm mereatur pondus rationum ad assensum impellentium.

20. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum, quem habebat, supernaturalem.

21. Assensus Fidei supernaturalis, & utilis ad salutem, stat cum notitiâ solùm probabili revelationis, imò cum formidine, quâ quis formidet, ne non sit locutus Deus.

22. Nonnisi Fides unius Dei necessaria videtur necessitate medii, non autem explicita remuneratoris.

23. Fides latè dicta ex testimonio creaturarum, similive motivo ad justificationem sufficit.

24. Vocare Deum in testem mendacii levis, non est tanta irreverentia,

M

pro-

propter quam velit aut possit damnare hominem.

25. Cum causa licitum est jurare sine animo jurandi, siue res sit levis, siue gravis.

26. Si quis vel solus, vel coram aliis siue interrogatus, siue propria sponte, siue recreationis causâ, siue quocunque alio fine juret, se non fecisse aliquid, quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid aliud, quod non fecit, vel aliam viam ab ea, in qua fecit, vel quodvis aliud additum verum, revera non mentitur, nec est perjurus.

27. Causa justa utendi his amphibologis est, quoties id necessarium, aut utile est ad salutem corporis, honorem, res familiares tuendas, vel ad quemlibet alium virtutis actum, ita ut veritatis occultatio censeatur tunc expediens, & studiosa.

28. Qui mediante commendatione, vel munere ad magistratum, vel officium publicum promotus est, poterit cum restrictione mentali præstare jura-

juramentum quod de mandato Regio à similibus solet exigì, non habito respectu ad intentionem exigentis, quia non tenetur fateri crimen occultum.

29. Urgens metus gravis est causa justa Sacramentorum administrationem simulandi.

30. Fas est viro honorato occidere invasorem, qui nititur calumniam inferre, si aliter hæc ignominia vitari nequit; idem quoque dicendum, si quis impingat alapam, vel fuste percutiat, & post impactam alapam, vel ictum fustis fugiat.

31. Regulariter occidere possunt furem pro conservatione unius aurei.

32. Non solum licitum est defendere defensione occisiva, quæ actu possidemus, sed etiam ad quæ jus inchoatum habemus, & quæ nos possessuros speramus.

33. Licitum est tam hæredi, quàm legatario contra injustè impedièntem, ne vel hæreditas adeatur, vel legata solvantur, se taliter defendere, sicut

M 2

& jus

& jus habenti in Cathedram, vel Præbendam contra eorum possessionem injustè impredientem.

34. Licet procurare abortum ante animationem fætûs, ne puella deprehensa gravida occidatur, aut infametur.

35. Videtur probabile, omnem fætum, quamdiu in utero est, carere animâ rationali, & tunc primùm incipere eandem habere, cùm paritur, ac consequenter dicendum erit, in nullo abortu homicidium committi.

36. Permissum est furari non solum in extrema necessitate, sed etiam in gravi.

37. Famuli & famulæ domesticæ possunt occultè heris suis surripere ad compensandam operam suam, quàm majorem judicant salario, quod recipiunt.

38. Non tenetur quis sub poenâ peccati mortalis restituere, quod ablatum est per pauca furta, quantumcunque sit magna summa totalis.

39. Qui alium movet, aut inducit ad inferendum grave damnum tertio, non tenetur ad restitutionem istius damni illati.

40. Contractus Mohatra licitus est etiam respectu ejusdem personæ, & cum contractu retrovenditionis præviè inito cum intentione lucri.

41. Cùm numerata pecunia pretiosior sit numerandâ, & nullus sit, qui non majoris faciat pecuniam præsentem, quàm futuram, potest creditor aliquid ultra sortem à mutuatario exigere, & eo titulo ab usura excusari.

42. Usura non est, dum ultra sortem aliquid exigitur, tanquam ex benevolentia, & gratitudine debitum, sed solum si exigatur tanquam ex justitia debitum.

43. Quidni non nisi veniale sit detrahentis auctoritatem magnam, sibi noxiam, falso crimine elidere?

44. Probabile est non peccare mortaliter, qui imponit falsum crimen alicui, ut suam justitiam & honorem de-

fendat. Et si hoc non sit probabile, vix ulla erit opinio probabilis in Theologia.

45. Dare temporale pro spirituali, non est Simonia, quando temporale non datur tanquam pretium, sed duntaxat tanquam motivum conferendi, vel efficiendi spirituale, vel etiam quando temporale sit solum gratuita compensatio pro spirituali, aut e contra.

46. Et id quoque locum habet, etiam si temporale sit principale motivum dandi spirituale, imò etiam si sit finis ipsius rei spiritualis, sic, ut illud pluris aestimetur, quam res spiritualis.

47. Cum dixit Concilium Tridentinum, eos alienis peccatis communicantes mortaliter peccare, qui, nisi quos digniores, & Ecclesiae magis utiles ipsi judicaverint, ad Ecclesias promovent; Concilium vel primò videtur per hoc *digniores* non aliud significare velle, nisi dignitatem eligendorum sumpto comparativo pro positi-

vo, vel secundò locutione minùs propriâ ponit *digniores*, ut excludat indignos; vel tandem loquitur tertio, quando fit concursus.

48. Tam clarum videtur, fornicationem secundùm se nullam involvere malitiam, & solùm esse malam, quia interdicta, ut contrarium omnino rationi dissonum videatur.

49. Mollities Jure naturæ prohibita non est. Unde si Deus eam non interdixisset, sæpè esset bona, & aliquando obligatoria sub mortali.

50. Copula cum conjugata, consentiente marito, non est adulterium, adeoque sufficit dicere in Confessione, se esse fornicatum.

51. Famulus, qui submissis humeris scienter adjuvat herum suum ascendere per fenestras ad stuprandam virginem, & multoties eidem subservit deferendo scalam, aperiendo januam, aut quid simile cooperando, non peccat mortaliter, si id faciat metu notabilis detrimenti, puta, ne à domino malè

tractetur, ne torvis oculis aspiciatur, ne domo expellatur.

§2. Præceptum servandi festa, non obligat sub mortali, seposito scandalo, si absit contemptus.

§3. Satisfacit præcepto Ecclesiæ de audiendo Sacro, qui duas ejus partes, imò quatuor simul à diversis celebrantibus audit.

§4. Qui non potest recitare Matutinum & Laudes, potest autem reliquas Horas, ad nihil tenetur, quia major pars trahit ad se minorem.

§5. Præcepto Communionis annuæ satisfacit per sacrilegam Domini manducationem.

§6. Frequens Confessio & Communio etiam in his, qui gentiliter vivunt, est nota prædestinationis.

§7. Probabile est sufficere attritionem naturalem, modò honestam.

§8. Non tenemur Confessario interroganti fateri peccati alicujus consuetudinem.

§9. Licet sacramentaliter absolvere
dimi-

dimidiatè tantùm confessos ratione magni concursûs pœnitentium, qualis v.g. potest contingere in die magnæ alicujus festivitatis, aut Indulgentiæ.

60. Pœnitenti habenti consuetudinem peccandi contra legem Dei, naturæ, aut Ecclesiæ, etsi emendationis spes nulla appareat, nec est neganda, nec differenda absolutio, dummodò ore proferat, se dolere, & proponere emendationem.

61. Potest aliquando absolvi, qui in proxima occasione peccandi versatur, quam potest, & non vult omittere, quin imò directè & ex proposito quærit, aut ei se ingerit.

62. Proxima occasio peccandi non est fugienda, quando causa aliqua utilis, aut honesta non fugiendi occurrit.

63. Licitum est quærere directè occasionem proximam peccandi pro bono spirituali, vel temporali nostro, vel proximi.

64. Absolutionis capax est homo,

M 5

quan-

quantumvis laboret ignorantia mysteriorum Fidei, & etiamsi per negligentiam etiam culpabilem nesciat mysterium SS. Trinitatis, & Incarnationis Domini Nostri Jesu Christi.

65. Sufficit illa mysteria semel credidisse.

*Alexander VIII, Feriâ V. 24. Augusti 1690.
damnavit sequentes duas Propositiones.*

1. Bonitas objectiva consistit in convenientia objecti cum natura rationali: formalis verò in conformitate actus cum regulâ morum. Ad hoc sufficit, ut actus moralis tendat in finem ultimum interpretativè, hunc homo non tenetur amare, neque in principio, neque in decursu vitæ suæ mortalis.

2. Peccatum philosophicum, seu morale est actus humanus disconveniens naturæ rationali, & rectæ rationi. Theologicum verò & mortale est transgressio libera divinæ Legis. Philosophicum quantumvis grave in illo
qui

qui Deum vel ignorat, vel de Deo actu non cogitat, est grave peccatum, sed non est offensa Dei, neque peccatum mortale dissolvens amicitiam Dei, neque æterna poenâ dignum.

Hæ sunt Propositiones laxiorum Theologorum Moralium à Pontificibus sanctissimè proscriptæ. Rigidiorum verò doctrinas speculativas, in quibus continentur practicæ multæ Propositiones erroneæ, damnavit B. Pius, dum 79. illas Propositiones, quas recensui Parte 3. Controversiâ 50. Apostolicâ censurâ rejecit, & rejiciendas mandavit. Cujus sanctissimi Pontificis Constitutionem alii deinde Pontifices confirmârunt. Aliam tandem addidit Alexander VIII. quâ sequentes propositiones damnavit.

*Propositiones damnata ab Alexandro VIII.
Anno 1690.*

I. In statu naturæ lapsæ ad peccatum mortale, & demeritum sufficit illa libertas, quâ voluntarium ac libe-

rum fuit in causâ suâ, peccato originali, & voluntate Adami peccantis.

2. Tametsi detur ignorantia invincibilis, juris naturæ, hæc in statu naturæ lapsæ operantem ex ipsa non excusat à peccato formali.

3. Non licet sequi opinionem vel inter probabiles probabilissimam.

4. Dedit semetipsum pro nobis oblationem Deo non pro solis electis, sed pro omnibus, & pro solis fidelibus.

5. Pagani, Judæi, Hæretici, aliisque hujus generis nullum omnino accipiunt à Jesu Christo influxum, adeoque hinc rectè inferes, in illis esse voluntatem nudam, & inermem sine omni gratia sufficienti.

6. Gratia sufficiens statui nostro non tam utilis, quàm perniciosa est, sic ut proinde meritò possimus petere, à Gratia sufficienti libera nos Domine.

7. Omnis humana actio deliberata est Dei dilectio, vel mundi; si Dei,
cha-

charitas Patris est ; si mundi , concupiscentia carnis , hoc est , mala est.

8. Necesse est Infidelem in omni opere peccare.

9. Revera peccat qui odio habet peccatum merè ob ejus turpitudinem , & disconvenientiam cum natura , sine ullo ad Deum offensum respectu.

10. Intentio , quâ quis detestatur malum , & prosequitur bonum , merè ut Cœlestem obtineat gloriam , non est recta , nec Deo placens.

11. Omne quod non est ex Fide Christiana supernaturali , quæ per dilectionem operatur , peccatum est.

12. Quando in magnis peccatoribus deficit omnis amor , deficit etiam Fides , & etiamsi videantur credere , non est Fides Divina , sed humana.

13. Quisquis etiam æternæ mercedis intuitu Deo famulatur , charitate si caruerit , vitio non caret , quoties intuitu licet beatitudinis operatur.

14.

14. Timor gehennæ non est supernaturalis.

15. Attritio quæ gehennæ & poenarum metu concipitur, sine dilectione benevolentiae Dei propter se, non est bonus modus, & supernaturalis.

16. Ordinem præmittendi satisfactionem absolutioni induxit non politia, aut institutio Ecclesiæ, sed ipsa Christi lex, & præscriptio, naturæ rei idiplum quodammodo dictante.

17. Per illam praxim mox absolvendi ordo Poenitentiae est inversus.

18. Consuetudo moderna quoad administrationem Sacramenti Poenitentiae etiam si eam plurimorum hominum sustentet auctoritas, & multi temporis diuturnitas confirmet, nihilominus non habetur pro usu, sed abusu.

19. Homo debet agere totâ vitâ poenitentiam pro peccato originali.

20. Confessiones apud Religiosos
fa-

factæ, pleræque vel sacrilegæ sunt, vel invalidæ.

21. Parochianus potest suspicari de mendicantibus, qui Eleemosynis communibus vivunt, de imponenda nimis levi, & incongruâ pœnitentiâ, seu satisfactione ob questum, seu lucrum subsidii temporalis,

22. Sacrilegi sunt judicandi, qui jus ad communionem percipiendam prætendunt, antequam condignam de delictis suis pœnitentiam egerint,

23. Similiter arcendi sunt à sacra communione, quibus nondum inest amor Dei purissimus, & omnis mixtionis expers.

24. Oblatio in Templo, quæ fiebat à B. Virgine Maria in die Purificationis suæ per duos pullos columbarum, unum in holocaustum, & alterum pro peccatis, sufficienter testantur, quod indiguerit purificatione, & quod Filius, qui offerebatur, etiam maculâ Matris maculatus esset, secundum verba Legis.

25. Dei Patris simulacrum nefas est Christiano in Templo collocare.

26. Laus quæ defertur Mariæ, ut Mariæ, vana est.

27. Valuit aliquando Baptismus sub hac forma collatus, *In nomine Patris &c.* prætermisiss illis, *Ego te baptizo.*

28. Valet Baptismus collatus à Ministro, qui omnem ritum externum, formamque baptizandi observat, intus verò in corde suo apud se resolvit, *Non intendo facere, quod facit Ecclesia.*

29. Futilis, & toties convulsa est assertio de Pontificis Romani supra Concilium Oecumenicum auctoritate, atque in Fidei quæstionibus discernendis infallibilitate.

30. Ubi quis invenerit doctrinam in Augustino clarè fundatam, illam absolutè potest tenere, non respiciendo ad ullam Pontificis Bullam.

31. Bulla Urbani VIII. In Eminentiori, est subreptitia.

7. Sunt

7. Sunt , ut vides , aliquæ ex his propositionibus , ut de Bajanis à B. Pio damnatis dicebam , potius speculativæ , quàm practicæ , ac proinde ad Theologum speculativum , seu Dogmaticum , & Polemicum spectantes magis , quàm ad Theologum Moralem , de quo nunc agimus : volui tamen omnes simul afferre tum quia circa idem ferè tempus damnatæ sunt , tum quia aliquæ , ut in Bajanis notavi , licet speculativæ sint , fundant tamen errores practicos ; tum demùm ut intelligeres , quæ fuerit circa Pontificum auctoritatem , circa Sanctos , ipsamque Deiparam Virginem , circa ipsum Christum Dominum , nec non circa Sacramenta maximè necessaria , quorumdam hominum aberratio , qui se rigidioris , ac tutioris Theologiæ Moralis vindices jactitant : ne te videlicet tali specie decipi sineres , & à via veritatis abduci quam tenebis utique , si memor perpetuò fueris Divini præcepti
to-

toties in sacris Scripturis inculcati: *Nec
declinabis ad dexteram, neque ad sinistram.*

TYROCINII THEOLOGICI P A R S VI.

In qua agitur de Theologia Mystica.

I.

Theologia Mystica est, ut initio diximus, disciplina Christianæ perfectionis, & affectuum; ducens videlicet hominem ad perfectionem Evangelicam perfectamque cum Deo, (quantum quidem in hac vita obtineri potest) unionem, per tres illos gradus Vitæ Purgativæ, Illuminativæ, & Unitivæ. Trifariam ergo dividitur.

2. Prima ejus pars agit de pertinentibus ad vitam purgativam, nempe de repurgandâ animâ, eâque liberandâ
1. à peccatis gravibus: 2. à pravis consuetudinibus peccando contractis: 3. à cupiditatibus immoderatis, per timorem